

Eurocommissaris Magnus Brunner

Niet gezien worden

Op het nieuwe Europese Asiel- en Migratie Pact valt veel af te dingen

Door Redactie WvF

19-07-2026

Politiek en Overheid *Opinie*

Het Asiel- en Migratie Pact is speelbal geworden van (extreem) rechts. Een opeenstapeling van wetgeving die toeziet op het niet zien van mensen. Van solidariteit tussen EU-landen is weinig over. Dat betogen Savannah Koolen en Malou Lintmeijer.

Het Griekse vluchtelingenkamp Moria werd in 2020 afgebrand. Voorafgaand aan deze gebeurtenis schreven verschillende NGO's langdurig brandbrieven over de omstandigheden waarin vluchtelingen hier leefden. De brand leek een *wake-up call* te zijn. Iedereen riep: 'No More Moria!' De Europese Unie beloofde een migratiebeleid gebaseerd op solidariteit tussen lidstaten en betere omstandigheden.

Het nieuwe migratiebeleid, het zogeheten 'Migratie Pact' ging op 12 juni 2026 in. Eurocommissaris Magnus Brunner is verantwoordelijk voor de uitvoering ervan. Het pact is gericht om de asielprocedures in de EU landen meer op elkaar te laten lijken, grip op migratie te krijgen en de grenzen (nog) beter te beschermen. Om de veiligheid van Europa te beschermen.

Extreem rechts

In zes jaar werd er onderhandeld over het pact en de daarbij behorende Europese Terugkeerverordening. In zes jaar werden er ook nieuwe verkiezingen gehouden en – volgens een wereldwijde trend – kwamen er ook in het Europees Parlement steeds meer zetels voor extreem rechts. De taal over vluchtelingen werd steeds harder, en dat sijpelt door in het nieuwe pact.

Het pact is een opeenstapeling van wetgeving die toeziet op het niet-zien van mensen. In de hele procedure is het contact met mensen er steeds meer uitgehaald. Asielzoekers krijgen geen rechtsbijstand meer bij aankomst, moeten op een i-Pad een lijst invullen waarom ze hier zijn. Bij hun interview moeten ze goed voorbereid zijn, zonder daar de nodige begeleiding bij te hebben.

Complex

De IND ziet mensen hierdoor nog minder, veel mensen moeten hun procedure afwachten in grensdetentie en krijgen hiermee geen kans om een band op te bouwen met Europa. Het gevolg voor vluchtelingen? Wel snelle procedures, maar ook veel kans op onterechte afwijzingen, omdat een asielaanvraag en het verkrijgen van de juiste documenten nu eenmaal lang duurt. Ook zijn sommige zaken zo complex, dat mensen wel begeleiding moeten krijgen.

Een onderdeel van het pact is de Europese Terugkeerverordening. Hierin staat bepaald hoe landen om moeten gaan met het terugkeren van afgewezen asielzoekers en mensen die zonder verblijfsrecht in Europa verblijven. Dit is een vervolg op een zeer streng beleid dat er al was. Wie in Nederland zonder papieren wordt opgepakt, belandt meestal in vreemdelingendetentie. Dat is de situatie nu. Vanuit daar probeert Nederland deze mensen uit te zetten naar het land van herkomst (of een derde land waar banden mee zijn).

Mensenrechten

Er zijn al zeer veel rapporten geschreven over de ontbrekende mensenrechten in detentiecentra: mensen worden zonder proces voor een onbepaalde tijd opgesloten, zonder toezicht op het naleven van mensenrechten in deze centra. Wanneer mensen asiel aanvragen op moment dat zij in Nederland de grens over komen, moeten mensen hun procedure in grensdetentie afwachten.

In Nederland betekent dit vaak een aanvraag op Schiphol en dan wordt betreffende persoon in grensdetentie geplaatst in het detentiecentrum naast Schiphol, waar de asielprocedure in volledige vrijheidsbeperking plaatsvindt. Worden ze afgewezen, dan worden ze vanuit daar teruggestuurd. Terugkeren lukt vaak niet om diverse redenen: het ontbreken van de juiste papieren, landen willen mensen niet als staatsburger erkennen. Mensen worden vrijgelaten uit detentie als het terugkeertraject niet is gelukt.

Dubieus

Deze omstandigheden zijn niet veranderd. Wel wordt er in de nieuwe verordening meer ingezet op het terugkeren (deporteren?) van mensen. De detentiecentra in Europa worden uitgebreid, mensen mogen dertig maanden opgesloten worden, ook kinderen. Ook worden er detentiecentra buiten de grenzen van Europa gebouwd. Waar het hele pact al omstreden is inzake terugkeer, is deze wetgeving zeer dubieus.

Europa probeert met landen buiten de EU *deals* te maken om te zorgen dat mensen buiten de grenzen van Europa hun asielaanvraag afwachten. Ook bouwt de U centra waar mensen opgesloten in kunnen worden nadat ze afgewezen zijn. Waar op Europese grenzen mensenrechten worden overschreden, is het zicht op deze rechten buiten de grenzen van Europa al helemaal verdwenen.

Politie-invallen

Om zo veel mogelijk migranten van de Europese bodem weg te krijgen, wordt er in het pact ook ingezet op politie-invallen in woningen waar wordt vermoed dat er mensen zonder geldig verblijfsrecht wonen. Een vergelijking met ICE in de USA is snel gemaakt. Van solidariteit tussen landen lijkt er ook weinig over te zijn. Landen kunnen hun solidariteit afkopen met een boete, dat nu lijkt te gebeuren.

Nog steeds zullen in landen als Griekenland en Italië de meeste migranten aankomen. Het migratiepact is een speelbal geworden van (extreem) rechts. De vraag is wiens veiligheid nu gegarandeerd is. In ieder geval niet die van de vluchteling die dacht in Europa een veilig bestaan op te bouwen. Niets is minder waar. Met fakkels voor de AZC's wordt zij nu opgewacht. Welkom in Europa.

Savannah Koolen is activist en oprichter/codirecteur en Malou Lintmeijer codirecteur van Stichting Here to Support.

Abonneer je op ons gratis Journaal:

E-mail adres

Schrijf je in